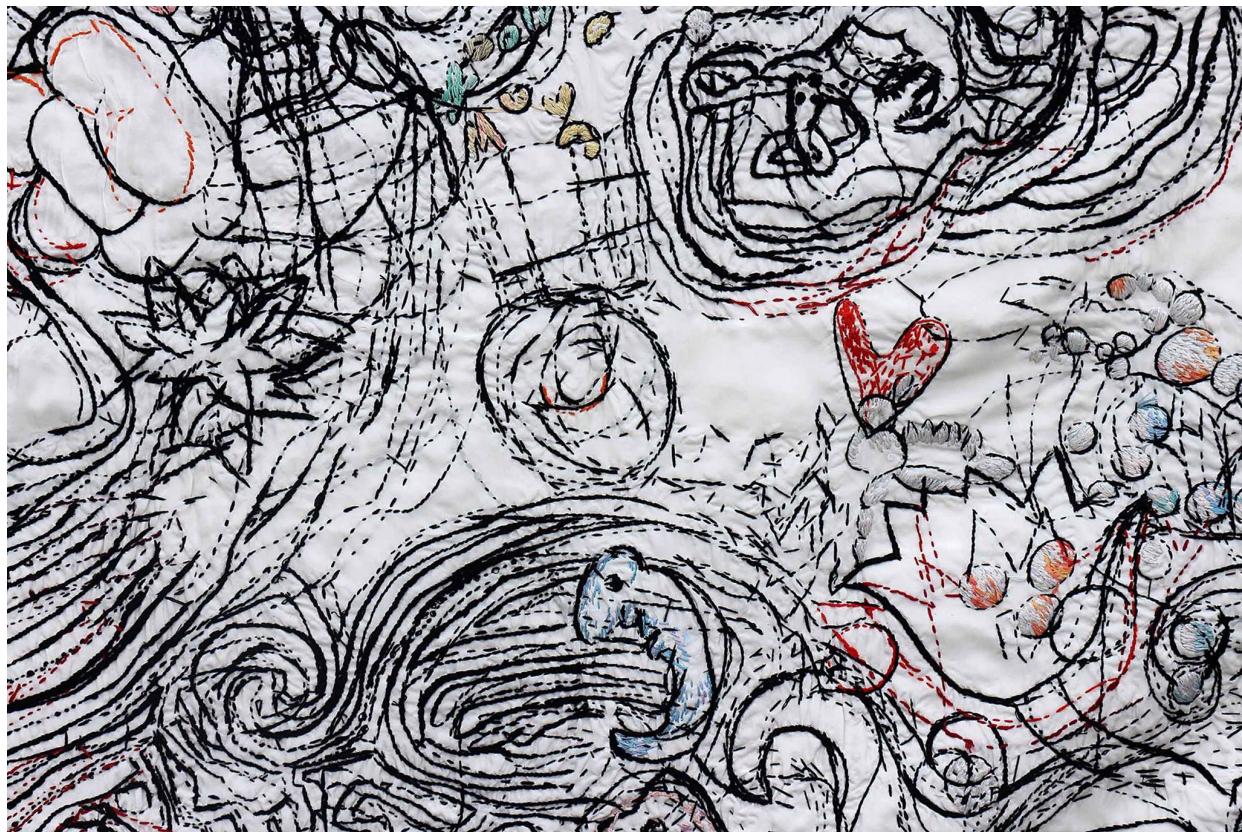

Beth Powning. Mawi Muwisultiek Syriansik

[français < http://ancrages.ca/edition/no-17-faire-communaute/beth-powning-je-cueille-des-bleuets-avec-les-syriennes/>](http://ancrages.ca/edition/no-17-faire-communaute/beth-powning-je-cueille-des-bleuets-avec-les-syriennes/) / [English < http://ancrages.ca/en/creating-community/beth-powning-picking-blueberries-with-the-syrians/>](http://ancrages.ca/en/creating-community/beth-powning-picking-blueberries-with-the-syrians/)

– *Kisi-Mi'kmaw wi'kek* Mona Francis (*Elsipogtog*)

Anna Torma. Manuscript I. 2017 135×137cm Hand embroidery on silk

Etl mawi muwisultiek Syriansik.

Eptek, mu weju'sunuk. Nutokopia'tiek msikuwiktuk miawi eksitpu'k jel metetoqsultijik pukto'kuomejk. Kekinuwa'taqitjik e'pitjik ma' ji'nmuk i'mu'ti'kw pasna kitk siawi naskmi'titl pita'qel wumakkotmuall aqq maqtawe'kl pitu'knn, aqq ankuntekl wunjewal ta'n teluwi'tmi'titl hijabs.

Nitapeskw Patricia eyk me' kenek elmi so'qitek ma'w Azzahl ; ta'n me' aji kisikuit, aqq ni'n eym me' elmi nistek aqq ma'w nutkwe'tewj ; Muminah, atel nekm pekisinkipp New Brunswick lluiknekk te'sikekk na'kwekl. Muminah aqq wkisikuml na Bedouink. Nekm nuje'wapnikk jijkluwe'jik ke's mna'q matntultimukwek ta'n tett weja'ti'tij. Tepaqniktuk mili aliwnaqia'tiek tupkwaney awti kesk pemi so'quatijimkutiek memke'k, kikji-kopitaq Muminah, ankita'suutm ta'n telaptik aqq ta'n telite'tk wla Canadianey lakalans. Ankita'suutm ta'n koqowey kisi saputa'toq ta'n wejiej – ta'n tett i'tel tukwiepp eskitpu'kl, ka'qniktuk pempukuit kesk nutuaji nap'e'wl aqq msikue'jk, pesetoql te'pi'sewe'l, mi'jan, aqq jika'jawe'jl. Asku'lapa'sit ankamit, wasoqiplkikwaql wpikikwl, alapilkikua'sit. "Wisisk ?" teluey, ke'sk apskulutaq jijklue'j, aqq ewsi tiliputaql wji'taqnn. Weskewe'k, matkwetuit, aqq elutuwatl jijklue'jl aqq nekm. Kitk e'pijik weskumtijik toqo kesikawistoqik Arabictuk ; kiwo'kiaq metetoqsijik ta'n etl ewe'kitekl kuntal kesk pemi – so'quatijimkutiek ta'n mamke'kiktuk etlikutijik wenju'su'naksi'k

etl se'sikwejik msikuiktuk, wisawskweskl, aqq se'sikwejik mîkeknewtaqsijik pkumanaqsi'k.

Muminah tel-muisit stike' kisikuwiskw ta'n ki's sa'q telukuet, tlia' mna'q nekm aqq Azzahl malkutmi'tikwl kisna kiskaja'tu'tikwl pkumann. Ke'sk wpitnn aja'tikl, poqji-lintuwatk kktapekiaqn ta'n lintmuwatesk mijua'ji'j alamapeka'ljel, welta'q, stike' eksipu'kewe'k sisipji'j metewintoq wejkwapniaqel, tmk kinteweta'q, klapis elmi espa'sik, toqosip apaji-nulmeta'q, klapis kaqta'q. Wel nutmn kktapekian aqq piltuta'q, kaqasi-milamu'k ta'n koqowey ankite'tmn aqq milita'sin ke'sk jiksitmnan na kktapekiaqn. Ame'k, jajiktuk ta'n etlikutijik kawatkukk, etek tmo'qtawi'kan. Mikuwaptm kisi wijey – tmo'qtawi'kan, e'pit etli kktapekiet – aqq ni'n mikwite'tm ta'n tujiw, apoqnmaqitekk nitapenaqq ewi'ka'titekk tmo'qtawi'kan newiska'qekk jel na'n te'sipunqikekk, ninen, aqq, atel pejiwsiekipp na tujiw.

Ankita'suutm ta'n teli ppkije'kipp we'kaw telite'tmekipp ta'n tett eymek stike' tleyawiek.

Mu nuta'qtinukupp kksinkutnen United Statesik, petaye'k Canada, katu pukwelkipnikk nitapenaqq peji kksinkutipinikk me' na ma' nuta'nuk l'ta'new matnaqewaquan aqq eymutijik wesimuktmi'tipp etl matnaqewaqnik. Ntkisikum mu wesimuktmukipp, tepi kelulkipp ta'n koqowey uji ma' nuta'nuk naji matnaqkenew. Ta'n ketu koqowey, na petay'ekipp New Brunswick, ta'n tett nukmijaqq etl wskwitkamuiiepp, tewji ktu' i'mapp ta'n tett kelulk wskwitqamu, ta'n tett etekl nipuktl aqq

nika'taqno'kuoml ; aqq na nekmewey nemituapp oqwa'yanek Saint John River Valley siwkwekk 1970. Kaqamia'tijik laklemo'iq ke'kupijik kumu'juwey pawtawti'ji'j ; ntapsun alaluwesk wuju'sniktuk ; wenjitia'muk etl peskwatalultijik. Siplaqitek kaqi ksi milamu'k espaqmikek wisawe'kl, maqtawe'kl, stoqnamu'kl – tewa'lutewe'l, lkesasik maqamikew, piley msiku – wape'kl aqq wapimkwe'kl wasuwekl muskwe'smnaksiktuk.

Mu ke'tuapp, tujiw, klapis iknmatimapp jikla'siktin ta'n telta'siapp tltetew aqq mi'watmnew ta'n teltek ki's ; ma' kis tl nmitu ta'n koqowey naqtimapp tiltektenn ta'n eym nike' ; weli kksua'tuapp ta'n teli ankita'suatk ; penoqite'su'tiey, kepmitetekemkewey, aqq paqala'ywekip teliaqewey. Wju'sn, wastew, kelulk maqamikew aqq toqwaqji'jkl nipnn – na tel nenasikipp ma'w ta'n telo'ltijik majuinu'k. Pemi so'quatijimkweyanekk Saint John River valley, kejituapp kekunm je tlia' newte'jk klusuaqn ta'n telui'stu'tijik Canada, pasna mu kejituapp ta'n telikpiaq aqq ta'n telo'ltijik majuinu'k wla wswkitkamu ; Mu ke'tuass ta'n tetuji mtue'tew tela'tekek mu tleyawiw tett we'kaw teli wusua'limkek stike' nekmow.

Muminah se'skwalatil Azzahl. Wenaqunaqiet aqq apiji-nisilika't espaqmikek. Tepkopa'sit teapaqniktuk, aqit pantitek ka'qn. "Amuj eliet ta'n etli ajjikatek," Patricia teluet, pasna mu kejitimuk l'miaq mtwe'ktinn aqq ankita'suatk tal-weketu'tital pkumann we'kaw mu Syriank kekunmi'tikw ta'n tl wissukwatasiktital. Kisna, etukjel, mu kisi awanta'suatk aqq jipatk ne'yaqsiktnew aqq naqateluksin l'miaq pemaqsik nuji-naqateluemkewey ta'n

eykik pkumanaqsi'k. Etuk jel nuta'q spikwa'sin aqq mikuitemnew ta'n i'tel mimajultipinik ke's menaq matnamukwek. Mu kejiamuk ta'n teli pkije'tew we'kaw me'kite'te'tmi'tij ta'n tett wikkulti'tij. Ketu' tlimkik ma' awanta'suatmi'tikw ta'n tett weytayjik, pasna ika'qtitow ta'n tujiw tli'te'taqq New Brunswick stike' ta'n tett tleyawlrijik ; aqq klapis, ta'n tett etli wskitqamuia'tiliji wunjanuaqq na kktu' siawi i'mutaqq.

Welaqsekl pkumann, waju'te'mann npitnn – te'sikl ppkumann, teli ta'suwatmann, wijey nike' ta'n te'sikl ppkumann na tesikl koqowe'l kisi amsala'tuanel. Kisi tlamaqq Muminah ta'n te's, l'tuve'k tmo'qtawi'kan, kewa'likitjik kawatk toqwa'qe'l aqq iknmaqatjik lisultin newtipuk. Nipk teli oqwa'q, kaqi sekki piasit ppqa'w l'saqtek meljoqim : ntlawo'qeminaq naqtikl jile'kl wisawkweskl wisqoiktuk. Kisi tlamaqq, ta'n tett wejiey, i'aspipnik kjipilaqnji'jk pitewye'l muntiji'jl ; wla tett, i'ppkasekeyapp newte'jk munti kopsiktuk we'kaw mikkuwamkek kesikisi ankamijik ta'n te's peji mittukuali'tij, mu me'tekw wen. Kisna, mu ikmuwawj wen suliewey tan tuju apoqnmaskel, pewatmi'tij skimalanew we'kaw nekm nuta'j apoqnmatimk. Kisi tlamaq ma' kisi teli wuswa'lsin stike' tleyawin New Brunswick we'kaw kisi wikin na'kwekl aqq wela'wkwl aqq te'si punqwekl we'kaw kaqi nmitu'n aqq saputa'tu'n winkimekek, metu'na'q, jipsunk, nupapl, kesikawi-wujusik ta'n etl musikta'sik, tma'kitaqney aqq tepaqnji'jl, kuntewe'l awti'l, tia'm alaptoq ta'n wastew el tmik we'kaw kkajiknk, tel milta'q te's weju'sik, nemu'jik usku'sk, nutmkil tapia'jikl, wowkwisk, kloqwejk nemu'jik Orange Hall, kikpesanikiskik Remembrance Day, peji mitukutijik

eleke'witk : aqq ta'n tett etl pukwelkik mil kisutna'tijik majjuinu'k, kaqasi millamuksit mimajuinu ; ta'nik tmk e'ymutipnik ; aqq ta'nik pe'ytapnikk wutejk.

Nutmayapp mininjkl ta'n na'kuset kisi-kispaskil na tewaqtasikl tela'tikek Syriane'k e'pijijk wkisikumuaqq mu malkutmi'tikwl.

Nipnuk, Patricia pekisulaji app e'pijik. Naqita'jik niknaq pipanimijik kisi so'quita'new memke'k aqq naji muwisultinew. Muminah eskimaqtmat aqq Azzah pekisulatl wtusl. E'pite'ji'j, newi puna't, nata' aklasiewi'sit.

Muminah me' kenekk wantaqe'k. Neyeja'q wsapun ta'n tett weji naskik hijab. Oqilmkwa'sit, weskewikwetutk.

“Wiktimekl, nike’, “ teluet, aqq ewsi pija’toq na’tkoqowey utunk. “Malkutmekl.”

“Kesatmekk malkutmekl pkumann,” teluet epi’tejii, menaqatj.

“Pkumaney wiktiki’kn,” Muminah tluetew, wlo’nuk, mekite’tk, pemi lasknmuatl eptaqnn wkisikuml.

Kaqami elmalqe'k ka'qn, wa'jmewa'tu tepaqn pemi keska'q asoqmatija'sik wenaqamikek.

Ankita’suwalkik wla Syriansik ta'n tetuji kktu' tleyawultijik. Stike' ni'n ta'n tel welkwijin ta'n te's telo'tmanel tleyawi tett. Tela'tikek na majuinu'k aqq maqamikew telimuksi'kw ta'n wenik kinu.

Wikuwaji toqwe'yeq ni'n aqq Muminah ta'n te's toqwi muwisiekel kesikewiku's na'kwekl ; niwetek ame'k, aluk jel newaliskik ta'n te's na'kuset ankunpijel aqq i'mtewintu'tijik puktewe'jk. Lmiaq i'masinn Syria, na kina'muwisoq ta'n tel wisukwatmn jijkluwe'wjewey. Kina'muwisoqq ta'n tel nukwa'kitun tepi'sewey. Nekm kkji'tew ta'n tett tl we'jitesk wasuekl aqq ppse'susk.

Kiqtowi pukuwa'si aqq apaja'si wissukwatekemkewokoumk, ta'n etl wujaqıma'lilik tmato'sk, ke'sk nujaqte'key aqq pepkesawey, ankita'suwatm ta'n tel kisi, mesi matntultimk Syria, na me' sisipk kektaqa'sit wa'wiktuk, se'sikwekl kaqaju'mann, wskitqamuia'tijik gazellesık ; aqq ta'n tel kisi tlo'tmu'k eluve'wiaq, ta'n, ketu' koqowey na me' kekunmu'k penpoqite'suti aqq kepmite'taqn, nuta'ykw i'mutinew stike' wi'sisk wskwitkamuiktuk, ta'n mu matnaqkiti'kw. Na tel kisi we'ji'sul'tikw kinu ame'qewaq aqq pile'k majuinu'k peyta'jik aqq ewleyujik majuinu'k wejitu'tij tan tett wikultitaqq : te'pmi'tij wuli wsualuksinew, pemi nsitmi'tij ta'n koqowey kelulk, aqq kekina'masultijik ta'n tel pmiaq e'ymu'k -tma'tosk wejaqama'lujik, ppkumaney wiktiki'tkn -weketu ta'n tesik kiju maqamikew iknmusi'kw aqq mu wusamita'new.

Beth Powning

[No 17. Wel-maw-lukutiek < http://ancrages.ca/mk/no-17/>](http://ancrages.ca/mk/no-17/)

© 2021 Ancrages <
<http://ancrages.ca/>>

Propulsé par WordPress <
<https://fr.wordpress.org/>>

Vers le
haut ↑